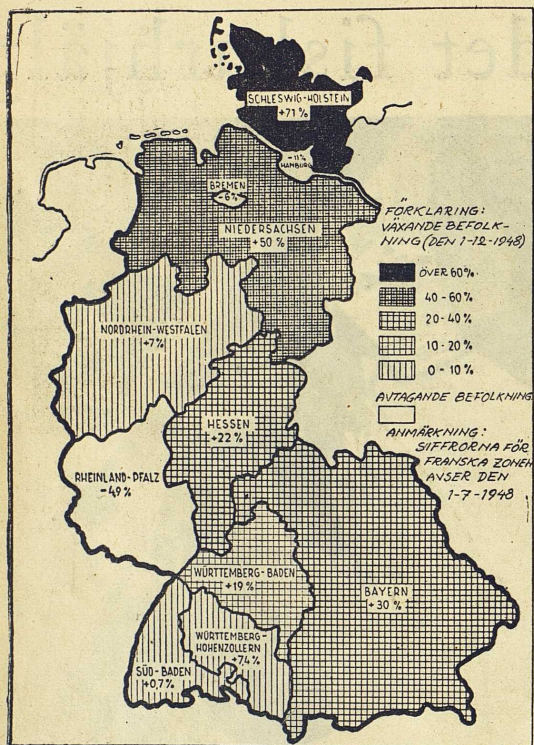

D • N

11/7 1950

Demokratiska val i Tyskland

De två senaste tyska lantdagsvalen, i Nordrhein-Westfalen den 18 juni och i Schleswig-Holstein den 9 juli, har motsetts med spänning i och utanför Tyskland. På många håll har det befarats att arbetslösheten och anhopningen av flyktingar skulle leda till framgångar för den extrema nationalism som tagit sig uttryck i bildandet av en rad om nazismen erinrande partier; särskilt i Schleswig-Holstein, som inte utan skäl kallas Västtysklands fattighus, har även måttfulla iakttagare förutsagt en sådan utgång. Valens resultat blev emellertid ett totalt nederlag för de öppet eller förtäckt antidemokratiska partierna. De ger stora förhoppningar om en stabilisering av den tyska folkstyrelsen.

I båda länderna har betydande förskjutningar ägt rum. I Nordrhein-Westfalen, med sina tretton miljoner invånare den ojämförligt största av de tyska delstaterna, gick de fria demokraterna fram från 12 till 26 mandat; partiet är mera konservativt än densvenskaliberalismen, men om dess trohet mot demokratin kan ingen tvekan råda. Kommunister förlorade ungefär lika mycket som demokraterna vann, 16 platser av 28, medan ytterlighetsriktningarna på den andra sidan blev helt utan representation. De båda största partierna, de kristliga demokraterna (CDU) och socialdemokraterna, bevarade väl sin ställning. Det problem utgången aktualiserade var om den av ministerpresident Arnold, talesman för den mera radikala riktningen inom CDU, ledda koalitionen av CDU och socialdemokrater skulle ersät-

tas av en koalition mellan CDU och de fria demokraterna, varmed regeringspolitiken skulle läggas ett streck åt höger. Ännu har dock inte någon förändring genomförts.

Schleswig-Holstein styrs av en rent socialdemokratisk regering, som bakom sig haft inte mindre än 42 representanter av lantdagens 70. Valet blev ett katastrofalt nederlag för majoritetspartiet, som reducerades till 18 mandat. Bland orsakerna till denna tillbakagång är dels att CDU, de fria demokraterna och det tyska partiet gått samman — vilket i det flertal fall då majoritetsval sker varit av stor betydelse — dels och framför allt att det nya flyktingspartiet vunnit inte mindre än 16 platser. Den danska minoriteten (det sydslesvigska väljarförbundet) behöll fyra av sex platser. De tre extremistpartierna, kommunisterna, tyska rikspartiet och socialistiska rikspartiet — av vilka särskilt det sistnämnda genom ledarens, general Remers, Hitlerfasoner fått stor publicitet —, har tillsammans nått mindre än 100.000 röster, dvs. omkring 0,7 procent av väljarkåren. Diktaturpartierna av olika sort har praktiskt taget likviderats; de har inte vunnit något mandat.

Det segrande partiet, flyktingspartiet, har fört en aggressiv propaganda med krav på federala och delstatliga åtgärder till flyktingarnas hjälp och häftiga attacker mot den kommunistiska ryska regim som drivit massan av partiets anhängare från sina hem. Men partiet bekänner sig bestämt till demokratin och lär närmast kunna jämföras med en ameri-

kansl
man
röste
senta
ning
flykti
sen.
krate
de kr
näger
ten ö
en a
krati
många
som f
dansk
dagen
splittr
ökad l
För
tiets f
ra sig

kansk påtryckningsgrupp — man är beredd att med sina röster, eller rättare sina representanter, stödja varje riktning som lovar att främja flyktingarnas speciella intressen. På grund av socialdemokraternas socialreformism och de kristna demokraternas obehägenhet att låta förbundsstaten överta flyktingshjälpen har en allians mellan socialdemokrati och flyktingsparti av många ansetts sannolik. Liksom flyktingarna lär den lilla danska gruppen i den nya lantdagen — just på grund av splittringen — kunna påräkna ökad hänsyn för sina krav.

För att först flyktingspartiets framgång måste man erinra sig att Schleswig-Holstein

intar en särställning i fråga om antal flyktingar och härmed förbundna svårigheter. Landets invånarantal steg 1939—1949 från 1.589.000 till 2.724.000; antalet flyktingar beräknas till bortåt en tredjedel av befolkningen, mot en sjundedel i genomsnitt i Västtyskland. Bostadsnöden och arbetslösheten är därför i detta land fruktansvärdare än på andra håll; arbetslösheten beräknas till över 20 procent av alla arbetstagar, mot 8—9 procent i riket. Huvudstaden Kiel, med 250.000 invånare, hyser 100.000 flyktingar och har 30 procent arbetslösa. Det är ett av världens hårdast drabbade områden som vid söndagens val stått fast vid demokratin.

Korea och atombomben

Sedan fem år har det för alla människor som inte sover eller blundar stått klart att de demokratiska nationernas självständighet och friheten i världen i sista hand beror på att USA äger atombomben eller effektivare atombomber än Ryssland. Ingen har kunnat tro att i nuvarande skede, som efter all sannolikhet kommer att vara ännu några år, staterna vid östblockets gränser eller i dess närhet är tillräckligt starka för att själva motstå ett ryskt angrepp. Ingen har heller kunnat tro att amerikansk hjälp med ordinära militära medel kan vara tillräcklig för att med säkerhet — och i varje fall inte på kort sikt — ge de närmast hotade staterna en betryggande komplettering av försvaret. Det är därför Churchill kunnat säga att atombomben är Västerlandets enda skydd — det är klart att dessa ord av sanning och realitet irriterat alla världens strutsar, medan tal om att opinionen och massornas fredskärlek skall hejda ryssarna väcker allmän belåtenhet.

Då Nordkorea (Ryssland) angrep Sydkorea och USA skyndade till den angräpnas hjälp var den starkaste reaktionen bland alla demokrater förhoppningen att ett nytt världskrig skulle kunna undvikas. Denna förhoppning var rimlig under två förutsättningar: antingen att det rysk-koreanska angreppet inställdes av fruktan för USA eller att den amerikanska, av FN stödda aktionen blev framgångsrik. Men typiskt för förvirringen är att man på vissa håll samtidigt uttryckte sitt hopp om världsfredens bevarande och sin förvisning att Amerika och FN skulle misslyckas. Ty ett sådant misslyckande, det är dock tydligt, måste föra oss in på samma väg som världen beträdde i mitten av 30-talet — först en serie vinster för erövrarstaten, med sönderslagna och undertryckta nationer som offer, och sedan världskriget i ett för de återstående demokratierna försämrat läge.

Med offensiven i Korea har ryssarna slagit in på en taktisk linje som ofta berörts i debatten, men vars oerhörda möjligheter inte tidigare stått klara. Fördelarna med denna taktik är uppenbara. Med större delen av Asien och över halva Europa som operationsbas kan Ryssland operera på de inre

linjerna; det kan angripa den för tillfället svagaste punkten över en gräns av tusentals mil, medan USA i varje särskilt fall måste sända trupper och materiel över världshaven med risk att motståndarens angrepp flyttas från den punkt som för tillfället undsättes till en annan och mera sårbar punkt. Fördelen ligger också däri att Ryssland — Ryssland i rent formell och teknisk mening — inte alls behöver föra krig. Ryssland kan nöja sig med att dressera de anslutna och undertryckta folken, att dirigera dem mot skilda områden i den ännu fria världen, att förse dem med operationsplaner och vapen — allt i förväntan att USA:s hjälp skall utebli eller bli ineffektiv och att Ryssland självt inte skall angrivas.

Det är detta perspektiv som nu upprullas. I Asien är situationen upplagd: liksom Nordkorea använts mot Sydkorea kan Kina användas mot Indokina och Indien. Men i Europa är möjligheterna nära nog lika stora. Satellitstaterna på Balkan, som efter fem års terror tycks vara skickade för alla tjänster, kan brukas mot Tito, eventuellt mot Italien. I Östtyskland är dressyren i full gång, medan den i Polen, Tjeckoslovakien och Ungern lär vara praktiskt taget avslutad; snart är det tänkbart att detta koppel av stater sänds mot Västtyskland och Västeuropa. Det ter sig inte längre orimligt att så gott som hela världen — utom Amerika — erövrats utan formellt ryskt engagemang, av vasallstater, instruerade från Moskva, beväpnade av Moskva och med en kår av rysk militär och rysk polis som marskalkstav och piska. För varje erövring växer antalet undertryckta folk, lämpade att ge soldater till nästa offensiv. Ryssarna har lärt sig att slavar kan arbeta bra, även om de dör tidigt; de vet också att slavarméer kan strida bra, om de är rejält uppfostrade, fysiskt och andligt, väl ledda och ingivna tillbörlig skräck för sina herrar.

Till fördelarna med denna taktik kommer också, och framför allt, att den åtminstone i stor omfattning kan begagnas utan att USA — av skilda men påtagliga militära, politiska och moraliska skäl — anser sig kunna tillgripa atombomben mot angriparna. USA:s stora och enastående resurs kan inte användas. De stridsmedel i frå-